

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 394/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I., a. s., K., zastúpenej advokátom JUDr. Z. K., K., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obo 35/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti I., a. s., o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2010 doručená sťažnosť spoločnosti I., a. s., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 142 ods. 3 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obo 35/2009.

Zo sťažnosti a z priložených listinných dôkazov vyplýva, že právny predchodca sťažovateľky spoločnosť H., a. s., K., v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sa žalobou domáhal zaplata sumy 2 124 529,75 € s prísl. proti Slovenskej republike – Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“). Krajský súd rozsudkom č. k. 36 Cb 36/2001-105 z 27. marca 2007 žalobu zamietol z dôvodu, že žalovaný nie je v danej veci právne legitimovaný. Proti predmetnému rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, na základe ktorého najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Obo 127/2007 z 13. mája 2008 napadnutý rozsudok krajského súdu z 27. marca 2007 a opravné uznesenie z 21. mája 2007 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd rozsudkom z 28. januára 2009 žalobu opätovne zamietol. Proti predmetnému rozsudku sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Obo 35/2009 z 27. apríla 2010 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil. Podľa sťažovateľky najvyšší súd rozsudok verejne vyhlásil, ale bez odôvodnenia a poučenia, čím podľa nej „*vyhlásený rozsudok odvolací súd zaťažil vadou podľa § 237 písm. f) O. s. p.*“ (pozri druhý odsek listu sťažovateľky z 27. apríla 2010 adresovaného najvyššiemu súdu).

Podľa sťažovateľky najvyšší súd jej znemožnil výkon vlastníckeho práva, neposkytol jej súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces a závery, ktorými sa najvyšší súd riadil pri svojom rozhodovaní, boli podľa nej arbitrárne.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní č. 4 Obo 35/2009 porušil ústavné právo sťažovateľa I. a. s. zaručené v čl. 142, ods. 3 Ústavy SR v spojení s čl. 46, ods. 1 a čl. 48, ods. 2 Ústavy SR.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní č. 4 Obo 35/2009 porušil základné právo sťažovateľa I. a. s. na rovnosť v konaní pred súdmi podľa čl. 47, ods. 3 Ústavy SR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní č. 4 Obo 3 5/2009 porušil základné právo sťažovateľa I. a. s. na ochranu majetku podľa čl. 20, ods. 1 Ústavy SR.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní č. 4 Obo 35/2009 porušil ľudské právo sťažovateľa I. a. s. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi I. a. s. primerané finančné zadostučinenie v sume 200 000,- (slovom dvestotísíc) EUR, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi I. a. s. trovy právneho zastúpenia v sume, aká bude určená na účet právneho zástupcu JUDr. Z. K. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky poskytnutia ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie označených práv sťažovateľky zaručených ústavou a dohovorom postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obo 35/2009.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru ústavného súdu (sťažovateľka to však aj sama uznáva v citovanom liste z 27. apríla 2010 adresovanom najvyššiemu súdu) na základe námietok uvedených sťažnosti bolo prípustné podať proti rozsudku najvyššieho súdu dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom prislúcha rozhodovať najvyššiemu súdu (v tomto prípade dovolaciemu súdu). Preto v rozsahu týchto námietok právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky má najvyšší súd v dovolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Z čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k napadnutému postupu a rozhodnutiu najvyššieho súdu vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá v danom prípade právomoc preskúmať tento postup a rozhodnutie, pretože postup a rozhodnutie najvyššieho súdu mal preskúmať na základe opravného prostriedku sťažovateľky najvyšší súd ako dovolací súd. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2010